

Ústav východoevropských studií

Posudek bakalářské práce

Šmejkal, Jiří, *Filozofie dějin L. N. Gumiljova*

Bakalářská práce

FF UK, Ústav východoevropských studií

Praha 2016, 54 s. rkp.

Bakalářská práce Jiřího Šmejkala se zabývá osobností a dílem významného ruského filozofa 20. století L. N. Gumiljova. Autor si z jeho díla k analýze vybral velmi aktuální a v českém prostředí dosud ne příliš zpracovanou teorii etnogeneze či pasionarity. Šmejkal hned v úvodu práce konstatuje, že Gumiljovovy teorie mají hluboký dopad i na úvahy současných západních (Samuel Huntington) i ruských myslitelů (Alexandr Dugin a jiní). Je škoda, že zůstává jen u tohoto náznaku a nevěnuje například jednu (poslední) kapitolu rozpracování vlivu Gumiljova na současné myšlení. Ve třetí, byť přípravné kapitole, která mi přijde z celé práce nejslabší, bych ocenil, kdyby autor přeci jen více (byť ve stručnosti) zasadil zkoumanou teorii etnogeneze a pasionarity do kontextu celého Gumiljovova díla. Naopak oceňuji, že se ve čtvrté kapitole poměrně zdařile vyjadřuje ke zdrojům a inspirátorům Gumiljovova myšlení, ať už se jedná o ruskou emigraci, spojenou s teoriemi eurasijství, či slavjanofilské myslitele 19. století. Je třeba též upozornit na formální chybu – v obsahu je kapitolka „Zdroje filosofie Lva Nikolajeviče Gumiljova“ součástí třetí kapitoly (3.3), což mi dává větší logiku, zatímco v textu tvoří samostatnou čtvrtou kapitolu. Tento nesoulad je jedním z nejtypičtějších příkladů toho, že autor v celé práci velmi podceňuje pravidla formální, ale jak ještě později ukáží též gramatická a stylistická.

Jádro Šmejkalovy bakalářské práce nicméně představují zejména pátá a šestá kapitola (podle strukturování v textu), v nichž se zaměřuje na hlavní téma své práce, tedy analýzu

Ústav východoevropských studií

Gumiljovovy koncepce etnogeneze a pasionarity. Autor se v tomto rozboru opírá o klíčová Gumiljovova díla, byť některá (a to je škoda) pomíjí, a částečně též práce sekundární, zejména ruské vědy (je pravdou, že anglosaští či jiní zahraniční vědci se Gumiljovově teorii zatím příliš, jak autor konstatuje, nevěnovali). Šmejkalova analýza prokazuje, že je autor s Gumiljovovou koncepcí dějin dobře seznámen a považují ji za velmi zdařilou a hodnou zaznamenání. Autorovi se, dle mého soudu, podařilo přesvědčivě vysvětlit a analyzovat klíčové a podstatné body Gumiljovových tezí, poukázat na silné a slabé stránky jeho úvah a vést též diskusi s jeho předchůdci a inspirátory a alespoň částečně naznačit dopady jeho koncepce na současné badatele (ty by si ale, jak už jsem konstatoval, zasloužily podrobnější zpracování).

Celkový dojem z jinak velmi dobré práce kazí zbytečné a snadno odstranitelné chyby formální, stylistické a gramatické, kterých se napříč textem objevuje až příliš mnoho – ostudné jsou zejména chyby ve shodě podmětu a přísudku. Také stylistika občas dosti pokulhává a je vidět, že se autor občas nechává příliš strhnout texty, z nichž vychází (ruština, angličtina) a není schopen docenit, že česká věta má poněkud jinou strukturu než věta ruská či anglická. Časté jsou též nepozornosti, kdy autor špatně skloňuje, či ukončí větu jakoby uprostřed, čímž věta ztratí logiku a působí dojmem nedokončenosti. Tato „neúcta“ k textu či „lajdáctví“ není v dnešní generaci mladých badatelů ničím neobvyklým, nicméně Šmejkal by měl pochopit, že tím může celou svou velmi dobrou práci zcela zbytečně degradovat.

Závěrem konstatuji, že autor předložil k obhajobě velmi kvalitní práci, převyšující po obsahové stránce obecný průměr bakalářských prací odevzdávaných na FF UK v Praze. Autor prostudoval klíčové zdroje a odbornou literaturu důležitou pro jeho rozbor. Jeho analýza, práce s dobovými prameny a sekundární literaturou vykazují prvky vyspělého přístupu. Velmi dobré vyznění práce kazí především formální, gramatické a stylistické nedostatky.

Bakalářská práce Jiřího Šmejkala patří navzdory výše zmíněným nedostatkům ke kvalitním studentským počínům (zejména tedy klíčové kapitoly pátá a šestá) a jako takovou ji

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav východoevropských studií

doporučuji k obhajobě a hodnotím byť s velkými výhradami a jistými rozpaky ještě klasifikačním stupněm **v ý b o r n ě**.

V Liberci, 30. srpna 2016

PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.

Ústav východoevropských studií FF UK v Praze